

پاسخ‌نامه

دوره‌ی متوسطه‌ی دوم

(پایه‌ی دهم انسانی)

۹۸ هجری

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی (۱)	۴
۲	فارسی (۱) (شادگاه)	۵
۳	عربی زبان قرآن (۱)	۶
۴	دین و زندگی (۱)	۷
۵	زبان انگلیسی (۱)	۸
۶	ریاضی و آمار (۱)	۹
۷	اقتصاد	۱۰
۸	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۱
۹	تاریخ (۱) ایران و جهان پاستان	۱۲
۱۰	چهارقیای ایران	۱۳
۱۱	جامعه‌شناسی (۱)	۱۴
	منطق	۱۵

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۰۲۱-۳۶۴۶۰۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان

طراحان:

نام درس	نام طراحان
فارسی (۱)	حسین پرهیزگار، امیرحسین حیدری، هژبر رحیمی، مبینا امیلی زاده، عبدالحمید رزاقی
عربی نبان قرآن (۱)	مریم آقایاری، علی‌اکبر ایمان‌پرور، سعید جعفری، خالد مشیرپناهی، رضا معصومی
دین و زندگی (۱)	ابوالفضل احمدزاده، محمد آقاد صالح، حمید حسین‌پور، محمد رضایی‌بقا، سیدهادی سرکشیک‌زاده، محمدعلی عبادتی، مرتضی محسنی‌کبیر، محمد مقدم
زبان انگلیسی (۱)	مجتبی درخشان‌گرمی، محمد سهرابی، حسین سالاریان، محمدرضا ایزدی، پرویز فروغی
ریاضی و آمار (۱)	محمد بجیرابی، هادی پلاور، شقایق راهبریان، امیر زراندوز، حمید زرین‌کفش، امیر محمودیان، محبوبه مولوی، فریده هاشمی
اقتصاد	مصطفومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، مائدہ‌سادات شاهمرادی، سارا شریفی، آزاده میرزاei
علوم و فتوح ادبی (۱)	سعید جعفری، هژبر رحیمی، عارف‌سادات طباطبائی‌نژاد، سمیه قانی‌بیانی، اعظم نوری‌نیا
تاریخ (۱) ایران و چهار پاستان	مصطفوره حاجی‌زاده، مصصومه حسینی صفا، مهدی کاردان، آزاده میرزاei، بهروز یحیی
چهارقایی ایران	مصطفوره حاجی‌زاده، مصصومه حسینی صفا، مهدی کاردان، آزاده میرزاei، بهروز یحیی
چامعه‌شناسی (۱)	مصطفومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، سوفیا فرخی، بهروز یحیی
منطق	کوثر دستورانی، مائدہ‌سادات شاهمرادی، فاطمه شهمیری، محمود فخوری

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر	مسئول درس مستندسازی و ویراستاران	ویراستار دانشجو	ویراستار استاد	مسئول درس
فارسی (۱)	صالح احصائی	صالح احصائی	—	صالح احصائی، فاطمه فوکانی	النار معتمدی
عربی نبان قرآن (۱)	مریم آقایاری	مریم آقایاری	معصومه کریمی	حسام حاج‌مؤمن، اسامیلی یونس‌پور	لیلا ایزدی
دین و زندگی (۱)	محمد آقاد صالح	محمد آقاد صالح	محمد‌ابراهیم مازنی	سکینه گلشنی	زهره قموشی
زبان انگلیسی (۱)	آناهیتا اصغری تاری	آناهیتا اصغری تاری	فربیا توکلی، محدثه مرآی، زهرا عاشری	فاطمه فلاحت‌پیشه	فاطمه فلاحت‌پیشه
ریاضی و آمار (۱)	حمدی زرین کفش	حمدی زرین کفش	—	محمد بجیرابی	حیدرضا رحیم خانلو
اقتصاد	مائده‌سادات شاهمرادی	مائده‌سادات شاهمرادی	کوثر دستورانی، مصصومه حسینی صفا	سارا شریفی	زهره قموشی
علوم و فتوح ادبی (۱)	اعظم نوری‌نیا	اعظم نوری‌نیا	معصومه حسینی صفا	الهام محمدی، حسن وسکری	النار معتمدی
تاریخ (۱) ایران و چهار پاستان	مائده‌سادات شاهمرادی	مائده‌سادات شاهمرادی	معصومه حسینی صفا	بهروز یحیی	محدثه پرهیزکار
چهارقایی ایران	معصومه کریمی	معصومه کریمی	معصومه حسینی صفا	معصومه حسینی صفا	زهره قموشی
چامعه‌شناسی (۱)	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	بهروز یحیی	کوثر دستورانی، هژبر رحیمی	کوثر دستورانی، هژبر رحیمی
منطق			—		

گروه فنی و تولید

- مدیر گروه لیلا فیروزی (اختصاصی)
- مسئول دقت‌چه مائدہ‌سادات شاهمرادی (اختصاصی)
- حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی؛ مهشید ابوالحسنی
- مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات؛ فاطمه رسولی نسب
- مسئول دقت‌چه مستندسازی؛ زهره قموشی
- تئاتر چارچه سوران نعیمی

(امیرحسین هیدری)

-۶

تشبیه: او در خوب رویی مانند یوسف (ع) مشهور شد.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵ کتاب (رسی))

(هزیر رهیمی)

-۷

بیت صورت سؤال و ایيات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به مفهوم افتادگی، فروتنی و تواضع اشاره دارند. حال آنکه بیت گزینه «۲» به مرگ و از بین رفتن انسان‌ها و جاودانه نبودن عمر انسان اشاره می‌کند.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۶۰ کتاب (رسی))

(حسین پرهیزگار)

-۸

در گزینه «۴»، شاعر آمدن رزق را منوط به صبر می‌داند، ولی در گزینه‌های دیگر به وجود روزی و رزاق بودن خداوند بدون قید و شرط تأکید شده است.

(مفهوم، صفحه ۰۰ کتاب (رسی))

(مبینا اصلی‌زاده)

-۹

ایيات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به ناتوانی در وصف خدا و نرسیدن درک ما به حقیقت او اشاره دارند، اما بیت گزینه «۲» بیانگر این مفهوم است که همه امور به دست خداوند است و آن‌چه را که بخواهد، اتفاق می‌افتد.

(مفهوم، صفحه ۰۰ کتاب (رسی))

(عبدالالمیر رزاقی)

-۱۰

ایيات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» بیانگر غرور و خودپسندی هستند، اما مفهوم بیت گزینه «۲» تواضع است که مفهومی مقابل با دیگر گزینه‌ها دارد.

(مفهوم، صفحه ۵۵ کتاب (رسی))

فارسی (۱)

-۱

(مبینا اصلی‌زاده)

افلاک: جمع فلک، آسمان‌ها / یله: رها، آزاد / خیره: سرگشته، حیران، فرومانده

(واژه، صفحه‌های ۱۰، ۱۳، ۱۴ و ۱۷ کتاب (رسی و واژه‌نامه))

(حسین پرهیزگار)

-۲

در گزینه «۱» «مبدع»، در گزینه «۳» «بهر» و در گزینه «۴» «خاست» نادرست است که صورت صحیح آن‌ها به ترتیب «مبدأ»، «بحرو» و «خواست» می‌باشد.

(املا، صفحه ۱۴ کتاب (رسی))

(حسین پرهیزگار)

-۳

آثار تعلیمی می‌توانند تخیلی- ادبی باشند.

(رانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۱۰ کتاب (رسی))

(هزیر رهیمی)

-۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «می در کف» به معنی می در جام است که آن جام در دست است.

گزینه «۲»: «پیاله» مجاز از شراب درون پیاله است. پیاله نوش ← نوشنده شراب درون پیاله

گزینه «۳»: «عالم» مجاز از همه مردم عالم است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب (رسی))

(امیرحسین هیدری)

-۵

بررسی سایر گزینه‌ها:

به ترتیب در گزینه «۱»، «صفیر گرم» و «شنیدن بو»، در گزینه «۳»، «گرم گذشتن» و در گزینه «۴»، «ندیدن بو» حس آمیزی هستند.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

-۱۶

در بیت گزینه «۱»، تشبیه به کار نرفته است و واژه‌ی «جو» در این بیت، به معنای «هنگامی که، وقتی که» می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «شیرین سخنی»: حس‌آمیزی

گزینه «۳»: «تن ساحل»: جان‌بخشی

گزینه «۴»: «سر، دوش، آغوش»: مراعات‌نظری

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

-۱۷

در بیت گزینه «۲»، شاعر، خداوند را کسی می‌داند که «خاک ضعیف» را توانا کرده است. در این بیت نیز مثل بیت صورت سؤال، به آفرینش انسان از خاک اشاره شده است. (مفهوم، صفحه ۱۶ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

-۱۸

مفهوم بیت گزینه «۱»، ناتوانی شاعر در شرح «اشتباق» است؛ اما مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، عجز شاعر در توصیف عظمت کردگار هستی است. (مفهوم، صفحه ۱۷ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

-۱۹

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» «روزی‌رسانی» است. اما شاعر در بیت گزینه «۲»، از خداوند می‌خواهد که به کسی که نعمت و روزی می‌دهد، سپاسگزاری از نعمت‌هایش را نیز به او بیاموزد. (مفهوم، صفحه ۱۸ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

-۲۰

در بیت صورت سؤال منظور از «پرده نیلوفری» آسمان لاجوردی است؛ در بیت گزینه «۲» نیز مقصود از «سپهر کبود» آسمان آبی یا لاجوردی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «نیلوفر» ← کل نیلوفر

گزینه «۳»: «سپهر» ← روزگار

گزینه «۴»: «سپهر» ← روزگار

(مفهوم، صفحه ۱۹ کتاب (رسی))

فارسی (۱) (شاهد «گواه»)

(کتاب آبی)

-۱۱

واژه «راست» در بیت صورت سؤال و گزینه «۳» در معنای «به عینه، دقیقاً، کاملاً و ...» به کار رفته است.

گزینه «۱»: راست: درست، بی‌غلط

گزینه «۲»: راست: برابر، یکسان

گزینه «۴»: راست: صواب، درست

(واژه، صفحه ۱۴ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

-۱۲

برازندگی: لیاقت، شایستگی

(واژه، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۷ کتاب (رسی و واژه‌نامه))

(کتاب آبی)

-۱۳

«الهی‌نامه» اثر عطار نیشابوری و «کلیله و دمنه» اثر نصرالله منشی است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۷ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

-۱۴

۵) تشبیه: من (مشبه)، سکندر (مشبه‌به)

ج) جناس: ساقی، باقی

الف) حس‌آمیزی: دیدن صدای سخن عشق (آمیختن دو حس شنوازی و بینایی)

ب) کنایه: گوشمالی دیدن ← تأدیب شدن، تنبیه شدن

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

-۱۵

تلخی می = تلخ بودن شراب حس‌آمیزی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شنیدن بو (آمیختن دو حس شنوازی و بویایی)

گزینه «۲»: تلخی غم (آمیختن دو حس)

گزینه «۴»: جواب تلخ (آمیختن دو حس چشایی و شنوازی)

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۵ کتاب (رسی))

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، درگ‌مطلب، ترکیبی)

-۲۶

«همکلاسی‌های ادیسون گفتند: او دانش آموز احمقی است!» نادرست است. این جمله را مدیر مدرسه درباره او گفته بود.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: بعد از اخراج ادیسون از مدرسه‌اش، درسش را ترک نکرد.
گزینه «۳»: مدیر، ادیسون را در هفت سالگی اش از مدرسه اخراج کرد.
گزینه «۴»: همه اخترات ادیسون به سبب تلاش او و تداوم کارش است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، درگ‌مطلب، ترکیبی)

-۲۷

سؤال: چگونه ادیسون درس را در کودکی اش یاد گرفت؟ با کمک ...

جواب: مادرش

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مدیر مدرسه
گزینه‌ی «۲»: معلمان مدارس
گزینه‌ی «۴»: همکلاسی‌هایش

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، درگ‌مطلب، ترکیبی)

-۲۸

«تلاش و تداوم در کارها سبب موفقیت است.» (طبق متن صحیح است).

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: احمد همواره در کارها موفق می‌شود.
گزینه‌ی «۲»: دانش آموزی که نمی‌تواند هزینه‌های تحصیلش را پردازد پیشرفت نمی‌کند.

گزینه‌ی «۳»: نبوغ در افراد سبب موفقیت است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، درگ‌مطلب، ترکیبی)

-۲۹

«عجزت» (ناتوان شد) فعل ماضی و در صیغه مفرد مؤنث غائب (اللغایة) است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، درگ‌مطلب، ترکیبی)

-۳۰

«احمق»: اسم، مفرد، مذکور، بر وزن «أفعَل»، حروف اصلی‌اش (ح - م - ق) و صفت برای «تلميذ» است.

عربی (بان قرآن (۱)

(مریم آقایاری، ترجمه، ترکیبی)

-۲۱

«زَاتٌ»: تزیین کرد، زینت داد / «غُرفة الضيوف»: اتاق مهمانان / «الأوراق الملوّنة»: برگ‌های رنگارنگ / «فی»: در / «ليلة»: شب / «حفلة ميلاد»: جشن تولد / «ولدُها الأصغر»: پسر کوچکترش

(قالم مشیرپناهی، ترجمه، ترکیبی)

-۲۲

بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه‌ی «۱»: دو فعل «أَنْظَرْ» و «أَعْلَمْ» مضارع صیغه اول شخص مفرد (متکلم وحده) هستند و به معنی «نگاه می‌کنم» و «می‌دانم» می‌باشند.
ترجمه صحیح: «به ابر نگاه می‌کنم و می‌دانم که کسی از آن باران را روی زمین نازل می‌کند.»

گزینه‌ی «۲»: «هذا الرَّجُل» به معنی «این مرد» درست است که به اشتیاه به صورت «آن مرد» ترجمه شده است.

گزینه‌ی «۴»: «سَجَمَّعْ» یعنی «جمع خواهیم کرد» («سَّ» و «سَوْفَ» + فعل مضارع به صورت آینده (مستقبل) ترجمه می‌شود). «محاصِلنا» نیز به معنای «محصولاتمان» صحیح است.

(رضا معصومی، ترجمه، ترکیبی)

-۲۳

«بُود» در ترجمه، معادلی در عبارت عربی ندارد و به جایش باید از «است» استفاده شود.

(مریم آقایاری، ترجمه، ترکیبی)

-۲۴

یکی از کارمندان در سالن فروشگاه: «أَحَدُ الْمُوَظَّفِينَ فِي قَاعَةِ الطَّارِ» / هر روز: «كُلَّ يومٍ / روی آن صندلی چوی: «عَلَى ذَكِّ الْكُرْسِيِّ الْخَشْبِيِّ» / می‌نشست: «کانَ يَجْلِسُ»

(سعید بعفری، لغت و مفهوم، صفحه ۳)

-۲۵

ترجمه عبارت: «در روزهای بهار خداوند گیاهان را رسیز و دارای شاخه‌های تازه می‌گرداند.»

ترجمه متن:

«ادیسون در هفت سالگی اش بود هنگامی که خانواده‌اش از پرداخت هزینه‌های تحصیلش ناتوان شد، پس مدیر مدرسه‌اش او را اخراج کرد و درباره او گفت: «او دانش آموز احمقی است!» پس (او) میوه‌فروش شد ولی تحصیل را ترک نکرد بلکه به کمک مادرش درس خواند. ادیسون در آزمایشگاه خود شب و روز مشغول بود و بیشتر از هزار اختصار به دلیل تلاش و تداوم کارش اخراج کرد.

(محمد مقدم، صفحه ۷ و ۸)

-۳۶

این آیه در مورد کسانی است که هدف‌های اخروی و پایان‌ناپذیر را اصل قرار نمی‌دهند بلکه به دنبال اهداف دنیوی و پایان‌پذیر هستند و اصل قرار گرفتن اهداف دنیوی مانع رسیدن آن‌ها به اهداف اخروی می‌شود.

(سیدهادی سرکشیک‌زاده، صفحه ۱۱)

-۳۷

خدا سرچشمه زیبایی‌ها و خوبی‌هاست و انسان‌ها به میزانی که زیبایی‌ها و خوبی‌ها را کسب کنند به خدا نزدیک‌تر می‌شوند.

(محمد رضایی‌بقا، صفحه ۷)

-۳۸

برای اینکه بتوانیم با نگاهی درست، هدف‌های خود را انتخاب کنیم، نیازمند معیار و ملاک هستیم؛ معیاری که بتوانیم به وسیله آن، هدف‌های همسو با میل بی‌نهایت طلب و استعدادهای متنوع انسان را مشخص کنیم. بدین وسیله، هدف‌های زندگی را به درستی برخواهیم گزید و عمر خود را برای رسیدن به آن‌ها صرف خواهیم کرد. خدای رحیم و مهربان که از همه به ما مهربان تر و از خود ما به نیازهای ما آگاه‌تر (اعلم) است، در این مورد ما را هدایت و راهنمایی کرده و معیار انتخاب هدف را مشخص فرموده و آثار و نتایج آن را نیز یادآور شده است.

(سیدهادی سرکشیک‌زاده، صفحه ۷)

-۳۹

قرآن کریم می‌فرماید: «آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد آن مقدار از آن را که بخواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می‌دهیم؛ سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد، تا خواری و سرافکنندگی در آن وارد شود.» در این آیه به خسران دنیا و آخرت، خواری در دنیا و بهره از اعمال دنیوی اشاره نشده است.

(محمد آقامصالح، صفحه ۱۱ و ۱۲)

-۴۰

آیه شریفه «قُلِ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحَابَيَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» بیانگر جهت‌گیری انسان مقرب در تمامی حرکات و سکنات خود در زندگی است و دستیابی به تقرب به خداوند، همت بزرگ و اراده محکم می‌طلبد.

دین و زندگی (۱)

مبحث: هدف زندگی

(ابوالفضل اهرزاده، صفحه ۵)

-۳۱

در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد؛ زیرا خالق آن‌ها خدای حکیم است؛ یعنی خدایی که هیچ کاری را بیهوذه انجام نمی‌دهد. قرآن کریم در آیات گوناگون بر این نکته تأکید می‌کند و آفرینش جهان را «حق» می‌داند. حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آن‌هاست.

(هرانچی محسنی‌کلیر، صفحه ۱۱)

-۳۲

افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌کنند.

(محمد آقامصالح، صفحه ۷)

-۳۳

قرآن کریم می‌فرماید: «و بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن، و در آخرت نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار. اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند؛ و خداوند سریع الحساب است.»

(محمدعلی عبارتی، صفحه ۵)

-۳۴

حضرت علی (ع) می‌فرمایند: «ای مردم ... هیچ کس بیهوذه آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند و او را به خود وانگذاشتند تا به کارهای لغو و بی‌ارزش پیرزاده.» دقت شود که «بیهوذه نبودن آفرینش انسان» همان «عبد نبودن خلقت انسان» است نه نتیجه آن.

(همید مسین پور، صفحه ۵ و ۶)

-۳۵

میان هدف انسان و سایر موجوداتی همچون حیوانات و گیاهان تفاوت‌هایی وجود دارد. تفاوت‌هایی که به ویژگی‌های خاص انسان و تمایز او از سایر موجودات بازمی‌گردد. انسان‌ها با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌روند و اختلاف در انتخاب هدف‌ها ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان دارد.

(حسین سالاریان)

-۴۵

ترجمه جمله: «برخی از مردم در شهرهای نور و گرگان درختان را قطع می‌کنند و در دریاچه‌ها آشغال می‌ریزند. آقای روحی، شما در عوض چطور به شاگردان آموزش می‌دهید تا به طبیعت بیشتر توجه کنند؟»

- (۱) در عوض
 (۲) در حقیقت
 (۳) دیگر
 (۴) به طور شفاهی

(واژگان، صفحه ۲۱ کتاب درسی)

(ممدرضا ایزدی)

-۴۶

ترجمه جمله: «این روزها مردم می‌خواهند درباره خبرهای بد و منفی بنویسند و بشنوند، زیرا (خبر) جالب اندکی وجود دارد.»

- (۱) لذت بردن
 (۲) آماده کردن
 (۳) شنیدن
 (۴) بازدید کردن

(واژگان، صفحه ۱۹ کتاب درسی)

(پرویز فروغی)

-۴۷

فعل "protect" به صورت زیر به کار می‌رود:

"protect sb or sth from, with, against sb or sth"

(کلوز تست)

(پرویز فروغی)

-۴۸

طبق معنی باید ساختاری از "live" آورده شود که صفت باشد و معنی «زنده» را بدهد. کلمه "alive" مناسب است.

- (۱) مثال
 (۲) نقشه
 (۳) هوابیما
 (۴) درد

(پرویز فروغی)

-۴۹

ترتیب صحیح کلمات در جمله به صورت "take more care of wildlife" "صحیح است." (کلوز تست)

(مهدی (رفشان گرمی))

-۴۱

ترجمه جمله: «بعضی حیوانات رنگ‌های به خصوصی به نام رنگ محافظتی دارند که دیده شدن آن‌ها را برای شکارچیان مشکل می‌کند.»

- (۱) مراقب
 (۲) در معرض خطر
 (۳) محافظتی
 (۴) نجات یافته

(واژگان، صفحه ۱۹ کتاب درسی)

(ممدرضا سهرابی)

-۴۲

ترجمه جمله: «مارتا علاقه‌ای به کلاس نشان نمی‌داد و اخیراً به من گفت که پژوهش تابستانی آزمایش گیاه او خوب پیش نمی‌رفت.»

- (۱) حقیقتاً
 (۲) اخیراً
 (۳) امیدوارانه
 (۴) با دقت

(واژگان، صفحه ۲۲ کتاب درسی)

(حسین سالاریان)

-۴۳

ترجمه جمله: «الف: شما در آن جا قصد انجام چه کاری دارید؟»
 «ب: من قصد دارم گزارش کاملاً خاصی در مورد موزه طبیعت و حیات وحش بنویسم. ما می‌توانیم حیوانات دریابی مثل ماهی‌ها و وال‌ها را هم آنجا ببینیم.»

- (۱) کاملاً- بز
 (۲) کم- بز
 (۳) کاملاً- وال (نهنگ)
 (۴) کم- وال (نهنگ)

نکته مهم درسی:

واژه "plain" اگر به عنوان اسم استفاده شود، به معنای «دشت» است و در جایگاه صفت معنی متفاوتی مانند «ساده، زشت، شفاف، واضح، کاملاً و ...» دارد که در اینجا معنای «مطلق و کامل» که برای تأکید به کار می‌رود، مدنظر است.

(واژگان، صفحه‌های ۱۸ و ۲۱ کتاب درسی)

(ممدرضا ایزدی)

-۴۴

ترجمه جمله: «قبل از آن که آتش نشانان بتوانند آتش را خاموش کنند، یک کلاس کاملاً ویران شد و دیگری به شدت آسیب دید.»

- (۱) افزایش یافتن
 (۲) ویران کردن
 (۳) تطبیق دادن
 (۴) منقرض شدن

(واژگان، صفحه ۲۰ کتاب درسی)

(امیر زر اندرز، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۴)

-۵۶

اگر طول و عرض را به ترتیب با x و y نمایش دهیم خواهیم داشت:

$$\frac{x}{y} = \frac{4}{3} \Rightarrow x = \frac{4}{3}y$$

$$140 = 2(x+y) \Rightarrow 2x + 2y = 140 \Rightarrow x + y = 70$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3}y + y = 70 \Rightarrow 4y + 3y = 70 \Rightarrow 7y = 70 \Rightarrow y = 10$$

$$\Rightarrow x = \frac{4}{3}y = \frac{4}{3} \times 10 = 40$$

$$\text{مساحت} = xy = 40 \times 10 = 1200$$

(محمد پیغمبر ایوبی، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۴)

-۵۷

اگر سن زهرا را x و سن برادرش را y فرض کنیم داریم:

$$x - y = 10 \quad (1)$$

۸ سال بعد سن زهرا $x+8$ و سن برادرش $y+8$ می‌شود، آنگاه داریم:

$$x + 8 = y + 8 \Rightarrow x + 8 = y + 16 \Rightarrow x = y + 8 \quad (2)$$

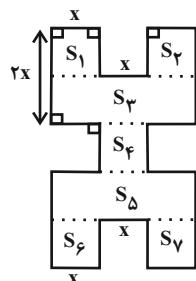
$$\frac{(2), (1)}{} \Rightarrow y + 8 - y = 10 \Rightarrow y = 2$$

$$\frac{(1)}{} \Rightarrow x - 2 = 10 \Rightarrow x = 12$$

(همید زرین‌لغش، صفحه‌ی ۱۳ تا ۱۵)

-۵۸

با توجه به شکل زیر ابتدا محیط و مساحت شکل را جداگانه بدست می‌آوریم:

$$S_1 = S_2 = S_4 = S_6 = S_7 = x^2$$

$$S_3 = S_5 = x \times 3x = 3x^2$$

$$\text{مساحت کل شکل} = 5S_1 + 2S_3 = 5x^2 + 2 \times 3x^2 = 11x^2$$

$$\text{محیط شکل} = 2(x + x + x + x + x + 2x + x + x + x + 2x)$$

$$\text{محیط شکل} = 2 \times 12x = 24x$$

$$24x = 11x^2 \xrightarrow{x \neq 0} x = \frac{24}{11}$$

مبحث: معادله و مسائل توصیفی

(شقایق راهبران، صفحه‌ی ۱۰ و ۱۱)

-۵۹

شکل کلی معادله درجه اول به صورت $ax + b = 0$ است که در آن $a \neq 0$ می‌باشد. با توجه به گزینه‌ها، معادله ذکر شده در گزینه «۲» معادله درجه اول محسوب می‌شود.

(فریده هاشمی، صفحه‌ی ۱۰ و ۱۱)

-۶۰

$$3x - \frac{1}{2} = 4\left(-\frac{x}{2} + 3\right)$$

$$\Rightarrow 3x - \frac{1}{2} = 4 \times \left(-\frac{x}{2}\right) + 4 \times 3$$

$$\Rightarrow 3x - \frac{1}{2} = -2x + 12 \Rightarrow 3x + 2x = \frac{1}{2} + 12$$

$$\Rightarrow 5x = \frac{25}{2} \Rightarrow x = \frac{5}{2}$$

(مهبوبه مولوی، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۴)

-۶۱

اگر عدد مورد نظر را x در نظر بگیریم، نصف آن منهاهای ۵ معادل $\frac{x}{2} - 5$ و نصفنصف آن عدد $\frac{1}{2} \times \left(\frac{1}{2}x\right) = \frac{1}{4}x$ می‌شود که به علاوه یک معادل $+1$ می‌باشد.

$$\frac{x}{2} - 5 = \frac{x}{4} + 1 \Rightarrow \frac{x}{2} - \frac{x}{4} = 5 + 1$$

$$\Rightarrow \frac{2x}{4} - \frac{x}{4} = 6 \Rightarrow \frac{x}{4} = 6$$

$$\Rightarrow x = 4 \times 6 = 24$$

(امیر محمودیان، صفحه‌ی ۱۶)

-۶۲

طبق الگوی ریاضی داده شده باید حداقل یک حرف این کلمه ۲ نقطه داشته باشد و حداقل یک حرف آن هم سه نقطه‌ای باشد («پ»، «ث»، «ج»، «ز» یا «ش» باشد). همچنین حروف دیگر آن باید بدون نقطه باشند که تنها کلمه تلاش این ویژگی را دارد.

(امیر محمودیان، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۴)

-۶۳

اگر تعداد مدادها را x در نظر بگیریم، تعداد خودکارها برابر با $-1 - x$ خواهد شد. کل پول خودکارها و مدادها برابر است با:

$$\frac{54000}{4} = 13500$$

$$900x + 1200(-1 - x) = 13500 \Rightarrow 900x + 1200x - 1200 = 13500$$

$$\Rightarrow 2100x = 14700 \Rightarrow x = 7$$

$$\text{تعداد خودکارها} = 6$$

مجموع تعداد خودکارها و مدادها برابر است با: $7 + 6 = 13$

(مفهومه فسینی صفا، صفحه‌ی ۱۸ تا ۲۱)

-۶۳

تشریف موارد تدرست:

- ب) به کالای بادوامی که در فرایند تولید از سوی نیروی انسانی به کار گرفته می‌شود، کالای سرمایه‌ای می‌گویند.
- ج) کالای خروجی یک بنگاه تولیدی یا یک کارخانه، می‌تواند در بنگاه تولیدی دیگری به عنوان ورودی به کار برد شود و این همان معنای کالای واسطه‌ای است.
- د) اگر فرد با کوچکترین تغییر در قیمت، مصرف کالایی را تغییر دهد، اصطلاحاً آن کالا «کالای تجملی» نام دارد.

(مفهومه فسینی صفا، صفحه‌ی ۲۰ و ۲۱)

-۶۴

- الف) به دولت که برای ایجاد نظام و انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی (مثل دفاع نظامی) فعالیت می‌کند، «بازیگر کلان» می‌گویند.
- ب) زیرا با کمک آن‌ها روابط اقتصادی بین کشورها بیشتر رونق می‌گیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.
- ج) کالای بادوام، کالای ضروری یا تجملی

(آزاده میرزائی، صفحه‌ی ۱۱ و ۱۲)

-۶۵

- الف) یکی از مهم‌ترین مسائل زندگی و موضوع اصلی علم اقتصاد، مسئله انتخاب است.
- ب) ملاک «بهترین بودن» این است که با استفاده از منابع بتوان بیش‌ترین میزان منافع را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.
- پ) برخی انسان‌ها عقلانیت محدود دارند؛ به طور مثال منافع را صرفاً در منافع مادی و حیوانی خالصه می‌کنند یا صرفاً تگاهی کوتاه مدت دارند؛ گاهی در تعیین فهرست کامل هزینه‌ها و ضررها و میزان آن‌ها خطأ می‌کنند. آن‌ها منتفعی کم، موقتی و کوتاه‌مدت را با منافع زیاد، دائمی و بلندمدت جایگزین کرده‌اند و به عبارت دیگر «عقلانی» رفتار نکرده‌اند.

(سارا شریفی، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱ و ۲۲)

-۶۶

بررسی عبارت‌های تدرست:

- الف) مصرف کننده، میزان اهمیت کالا را با حساسیت خود نسبت به قیمت نشان می‌دهد.
- ه) نتیجه این تلاش فکری، پدید آمدن «اندیشه اقتصادی» است.

(هزیر رهیمی، صفحه‌ی ۱۴)

-۶۷

بررسی عبارت‌های تدرست:

- الف) هدف علم اقتصاد، راهنمایی انسان برای بهترین انتخاب و به کارگیری بهترین روش به منظور استفاده از منابع و امکانات خوبی است.
- ب) تصمیماتی که انسان در مورد مسائل اقتصادی می‌گیرد، عمدتاً در نیازهای خواسته‌های نامحدود او ریشه دارد و باید از طریق به کارگیری منابع و امکانات محدود و در دسترس، عملی شوند.
- ج) علم اقتصاد درباره چگونگی انتخاب و تصمیم‌گیری انسان در زندگی اقتصادی خوبی مطالعه می‌کند.

(هادی پلاور، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۳)

-۶۹

اگر تولید روز شنبه را x فرض کنیم، داریم:

چهارشنبه سهشنبه یکشنبه شنبه

x ۲x ۴x ۸x ۱۶x

$x + 2x + 4x + 8x = 15x$

حال طبق فرض سؤال مجموع تولید روز شنبه تا سهشنبه از تولید روز چهارشنبه

۱۰۰ جفت کمتر بوده است، بنابراین:

$15x = 16x - 100 \Rightarrow x = 100$

پس تولید کل هفته برابر است با:

$x + 2x + 4x + 8x + 16x = 31x \xrightarrow{x=100}$

تولید کل هفته $= 31 \times 100 = 3100$

(امیر معمودیان، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۳)

-۶۰

تعداد سکه‌های ۵ ریالی را x در نظر می‌گیریم. تعداد سکه‌های ۲ ریالی برابر با $2x$

می‌شود. از آنجا که مجموعاً ۱۳ سکه دارد، تعداد سکه‌های ۱۰ ریالی برابر است با:

$13 - 3x$

ارزش سکه‌های حمید ۶۷ ریال است:

$5x + 2(2x) + 10(13 - 3x) = 67$

$\Rightarrow 5x + 4x + 130 - 30x = 67 \Rightarrow -21x + 130 = 67$

$\Rightarrow 21x = 63 \Rightarrow x = 3$

تعداد سکه‌های ۵ ریالی ۳ تا و تعداد سکه‌های ۲ ریالی ۶ تا است.

تعداد سکه‌های ۱۰ ریالی:

$13 - 9 = 4$

اقتصاد

مبحث: اقتصاد چیست؟

(آزاده میرزائی، صفحه‌ی ۱۰)

-۶۱

الف) ناشناخته بودن بسیاری از این ذخایر و نیز محدود بودن دانش فنی بشر

ب) محدودیت‌های بیش تری

پ) حفظ و صیانت از آن‌ها - عدالت بین نسلی

ت) منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌تواند از آنها استفاده کند؛ برای مثال روش‌های کشت و آبیاری زمین‌های کشاورزی گوناگون است.

(مانده سادات شاهمرادی، صفحه‌ی ۱۸ و ۱۹)

-۶۲

جامعه اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند و در مثال ذکر شده در صورت سؤال فرد در برابر پولی که پرداخت کرده، ما به ازای ناملموسی را دریافت کرده است.

(غارفه‌سارات طباطبایی نژاد، صفحه‌ی ۱۳ و ۱۵)

-۷۴

ضمیر «م» نقش متمم دارد. (دادند ساقیان طرب یک دو ساغر به من دادند).

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: چو هندو، زلف دود آسا، چو طوطی: تشبيه / «لعل» استعاره از «دهان»
گزینه «۴»: عهد و پیمان تو با ما (است) و وفا با دگران (است). من ساده‌دل (هستم)
که ...

(سعید بعفری، صفحه‌ی ۱۶)

-۷۵

«را» در مصraig دوم کاربرد تاریخی ندارد؛ زیرا «را»ی مفعولی است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همی‌شوبید
گزینه «۳»: آهی از دلم برآید و هفت دریا را بسوزاند.
گزینه «۴»: هشت (رها کرد)

(سعید بعفری، صفحه‌ی ۱۷ و ۱۸)

-۷۶

نرود و نیاید: سجع

«پای تغابن از گل برنیاید»: کنایه از جبران نشدن ضرر و زیان
پای تغابن: اضافة استعاری

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژگان غیرفارسی متن: حسرت، تغابن، وارث
گزینه «۲»: جناس: دل، گل

(اعظم نوری‌نیا، صفحه‌ی ۱۵)

-۷۷

کمینگاه: استعاره از «مشکلات روزگار» / عنان گستته: کنایه از با سرعت رفتن /
سوار عمر: اضافة تشبيه

(هژیر رهیمی، صفحه‌ی ۱۷)

-۷۸

گفتند یا احمد (ص) پیغمبران را خطبی کن. ← گفتند ای احمد (ص) برای
پیغمبران خطبی کن.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چه کسی تو را می‌شناسد که تو، تو (خودت) را می‌شناسی. کسی تو را
نمی‌شناسد. فقط تو، خودت را می‌شناسی. (نشانه مفعول)
گزینه «۲»: چون ابرهه را چشم بر عبدالمطلب افتاد. ← چون چشم ابرهه بر
عبدالمطلب افتاد. (رأی فک اضافه)

(غارفه‌سارات طباطبایی نژاد، صفحه‌ی ۱۵)

-۷۹

مفهوم بیت گزینه «۱» ناکامی مردم در دنیاست در حالی که سه بیت دیگر به دل‌گذرنده
از دنیا اشاره دارند.

(سعید بعفری، صفحه‌ی ۱۷ و ۱۸)

-۸۰

(الف) جناس در متن وجود ندارد. / سجع: برآرند و نیارند / تضاد: بی‌هنر، هنرمند

(ب) نیارند» فعل از مصدر «یارستان» است و «هر آینه» نیز کهن است.

(پ) مضارع التزامی: بینند.

(ت) عبارت «سگان بازاری سگ صید را مشغله برآرند و پیش آمدن نیارند» تمثیل
است؛ ولی برای بیان حسادت بی‌هنر نسبت به هنرمندان به کار رفته است.

(ث) در پوستین افتادن: کنایه از غیبت کردن / کوتاه‌دست: کنایه از ناتوان

(کوثر (ستورانی، صفحه‌های ۹، ۱۷ و ۱۸)

(الف) اهمیت روزافزون مسائل اقتصادی در اجتماع و حیات جمعی انسان‌ها

(ب) بی‌اعتنایی به مسائل دنیوی و اقتصادی

(پ) احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد؛ بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد.

(کوثر (ستورانی، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۸)

بررسی عبارت‌های تادرست:

(الف) سوالات و دغدغه‌هایی مانند «چگونه تولید کنندگان درباره تولید یا میزان تولید
هر کالا تصمیم می‌گیرند؟» و «انتخابهای ملت‌ها و کشورها بر زندگی آن‌ها و
فرزندانشان چه تأثیری داشته است؟» در محدوده مطالعات اقتصادی قرار می‌گیرند اما
همه این مسئله‌ها و موضوعات، ابعاد اجتماعی، فرهنگی، تاریخی، روان‌شناسی،
حقوقی و سیاسی و ... هم دارد و صرفاً اقتصادی نیست.

(ب) اشیایی که در بازار خرید و فروش نمی‌شود، کالا به شمار نمی‌رود.

(د) دانشمندان علوم اقتصادی موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت،
قیمت، رشد و پیشرفت، فقر، مالیات و ... را با روش‌های علمی (همانند سایر علوم
بشری) مورد مطالعه قرار می‌دهند.

(سara شریفی، صفحه‌ی ۱۲)

(الف) ابتدا باید منفعت حاصل از کشت و فروش هر یک از محصولات در پایان سال را
محاسبه می‌کنیم:

ریال $210 \times 50 = 10,500$	منفعت حاصل از کشت و فروش هویج
ریال $150 \times 65 = 9,750$	منفعت حاصل از کشت و فروش گوجه‌فرنگی
ریال $120 \times 70 = 8,400$	منفعت حاصل از کشت و فروش سیب‌زمینی

بنابراین چون منافع حاصل از کشت و فروش هویج بیشتر از سایر محصولات است،
کشاورز باید زمین زراعی خود را به کشت هویج اختصاص دهد.

(ب) مقدار منافع از دست داده گزینه دوم (یعنی ۹,۷۵۰ ریال منفعت حاصل از کشت
و فروش گوجه‌فرنگی) گزینه فرست انتخاب گزینه اول (هویج) است.

علوم و فنون ادبی (۱)**مبحث: مبانی تحلیل متن**

(سمیه قان‌پیلی، صفحه‌ی ۱۸)

جناس: سنگ - سگ / تضاد: بسته - گشاده / کنایه: سنگ را بسته‌اند (وسیله دفاع
از انسان گرفته‌اند). / سجع: نثر، مسجع است برای مثال: بدید و بشنید و بخندید،
بسته و گشاده

(سمیه قان‌پیلی، ترکیبی)

همه گزینه‌ها به نپذیرفتن پند و اثناپاذیری نصیحت اشاره دارند؛ جز بیت گزینه «۳»
که توصیه به عمل کردن به نصیحت است.

(غارفه‌سارات طباطبایی نژاد، صفحه‌ی ۱۴ و ۱۵)

شعر، در قالب رباعی سروده شده است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «را» در مصraig بایانی در معنای حرف اضافه است.

گزینه «۳»: «زنگ دنیی» و «صیقل معنی»: تشبيه / دنی و عقبی: تضاد

(منصوره هابی‌زاده، تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۳ تا ۱۴)

-۸۶

تشرییح عبارت‌های نادرست:

- پ) در دوره اشکانیان گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.
- ت) رومیان از همان آغاز، گاه شماری دقیقی نداشتند.

(ماهده‌سارات شاهمرادی، تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۰ و ۱۱)

-۸۷

- (الف) رویدادهای تاریخی اگرچه در زمان معینی در گذشته به وقوع پیوسته‌اند اما آثار و پیامدهای این رویدادها، گذشته، حال و آینده را به یکدیگر پیوند می‌دهد؛ برای مثال نتایج و تأثیرات برخی حوادث عظیم تاریخی مانند تأسیس سلسله بزرگ هخامنشیان، جنگ‌های صلیبی، نهضت رنسانس و انقلاب‌های بزرگ معاصر، فقط به زمان وقوع این حوادث محدود نبوده بلکه دوران پس از آن حوادث را نیز به طرز چشمگیری متأثر کرده است که این مورد مربوط به بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده از فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ است.
- (ب) نیاکان ما به اتکای چنین آگاهی و دلبلستگی به زبان و فرهنگ خویش، توانسته‌اند در برابر حوادث عظیمی همچون حمله اسکندر مقدونی و تهاجم ویرانگر مغولان و سایر هجوم‌های خارجی، دوام بیاورند و مانع فروپاشی جامعه و فرهنگ ایرانی شوند.
- (پ) تصویر داده شده مربوط به تعدادی از ۷۳ گل مهره متعلق به دوران ساسانیان است.

(مهری کلرادان، تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه ۳ تا ۵)

-۸۸

- (الف) سنجهش دقیق منابع، استناد به مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی
- (ب) تاریخ هرودت - یونان و ایران
- (ج) سنگ پالامو، مربوط به تاریخ پادشاهی کهن مصر باستان است و در ایتالیا نگهداری می‌شود.

(آزاده میرزائی، تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۲، ۷، ۹)

-۸۹

تشرییح عبارت‌های نادرست:

- پ) بنها و ایزارها و سنگ‌نگاره‌ها جزء منابع دست اول محسوب می‌شوند.
- ت) کار مورخان شباهت زیادی به کار کارآگاهان پلیس دارد نه جغرافی دانان.

(مهری کلرادان، تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۲، ۴ و ۶)

-۹۰

- (الف) تصویر شماره (۲) سکه دوره اشکانی است.
- (ب) دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به‌طور مستقیم درک کرد، بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک آن‌ها را شناخت، تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند، مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلوی دارند.
- (ج) ادبیات و فلسفه

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

-۸۱

الف) انتخاب موضوع

ب) تحلیل و تفسیر اطلاعات

پ) تدوین پرسش‌های تحقیق

ت) سناسایی منابع

(بهروز یعنی، تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۷ و ۱۸)

-۸۲

هرودت مورخ مشهور یونانی، به منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر سفر و شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین‌ها را بررسی کرده است. ابن خلدون اندیشمند مسلمان تونسی نیز بخشی از مقدمه کتاب العبر خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است و جغرافیای تاریخی به مطالعه مناطق و سرزمین‌های مختلف در گذشته می‌پردازد و یکی از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن نقشه در مطالعه تاریخ است.

(بهروز یعنی، تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۶)

-۸۳

مورخان می‌کوشند که رویدادهای تاریخی را براساس زمان وقوع آن‌ها توصیف و تحلیل کنند؛ بنابراین، نظم و ترتیب رویدادها که به آن گاه‌شماری (کرونولوژی) می‌گویند، در مطالعه و پژوهش تاریخ، اهمیت فراوانی دارد. شکست کراسوس از سورنا (۵۳ ق.م.) بر پیروزی اردشیر ساسانی بر آخرین پادشاه اشکانی (۲۲۴ م.) مقدم است.

(منصوره هابی‌زاده، تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۴ و ۱۵)

-۸۴

الف) مبدأ گاه‌شماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود.

ب) در ایران دوره اسلامی گاه شماری هجری قمری را بیان کرد.

پ) محتواهای سنگ‌نوشته‌های بیستون و تخت جمشید نشان می‌دهند که گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است.

ت) گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسماً معرفی گردید، بر اساس گاه‌شماری جلالی تنظیم شده است.

(معصومه هسینی صفا، تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه ۹ تا ۱۱)

-۸۵

الف) به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده کمک می‌کند.

ب) درک درستی از هویت و کیستی خود پیدا کنیم و بدانیم که چگونه به جایگاهی که هم‌اکنون هستیم، رسیده‌ایم.

ج) مطالعه سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشته

(پیروز یهی، صفحه‌ی ۵ و ۶)

-۹۶

از آنجا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بسیار این شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست و کویر مصر در استان اصفهان واقع شده است.

(پیروز یهی، صفحه‌ی ۵)

-۹۷

هر دو تصویر بهره‌برداری انسان از محیط برای رفع نیازها را نشان می‌دهد؛ با این تفاوت که گاهی این بهره‌برداری با توجه به توان‌های محیط (درک توان‌ها) و گاهی صرفاً نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌های خود است و سد شاه عباسی در شهر طبس (استان خراسان جنوبی) واقع شده است.

(معصومه هسینی صفا، صفحه‌ی ۶ و ۷)

-۹۸

استفاده بی‌رویه از آبهای زیرزمینی ← عملکرد منفی در ناحیه بیابانی گسترش مناطق مسکونی در نقاط مرتفع ← عملکرد منفی در ناحیه کوهستانی جلوگیری از فرسایش خاک ← عملکرد مثبت در ناحیه کوهستانی شهر کوهپایه‌ای سی‌سخت در استان کهگیلویه و بویراحمد واقع شده است.

(مهری کاردان، صفحه‌ی ۳)

-۹۹

(الف) علم جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده کرده و با یک دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.
 (ب) علم اقتصاد تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، نظام‌های اقتصادی و عرضه و تقاضا را مطالعه می‌کند و جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد فرضًا چگونه منابع معدنی یک ناحیه در شکل‌گیری شهرهای صنعتی تأثیر دارد؟

(ج) «جغرافیا دان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد نیاز خود از علم آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات کمک می‌گیرد» در رابطه با فنون جغرافیایی است.

(معصومه هسینی صفا، صفحه‌ی ۷)

-۱۰۰

تشریح موارد تدریست:

(الف) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، حاصل روابط متقابل انسان و محیط است. (ب) دید ترکیبی یعنی: مطالعه همه جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

(د) در نقشه‌خوانی، جغرافیا دان با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند.

جغرافیای ایران**بحث: جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر**

(منصوره هایی‌زاده، صفحه‌ی ۲)

-۹۱

واژه جغرافیا، برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد و امروزه بسیاری از جغرافیان اعتقاد دارند که جغرافیا به انسان کمک می‌کند تا با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در محیط آشنا شود و از آن‌ها در جهت بهبود زندگی خوبی استفاده کند.

(آزاده میرزاپی، صفحه‌ی ۴)

-۹۲

پدیده به یک واقعیت یا رویداد جغرافیایی که محسوس و مشهود شده باشد گفته می‌شود که می‌تواند عوارض طبیعی یا انسان ساخت باشد. در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌بینند. این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جزیائی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.

(آزاده میرزاپی، صفحه‌ی ۴)

-۹۳

تصویر داده شده در صورت سؤال نشان می‌دهد که انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می‌کند تا از محیط خود بهره‌مند شود.

(مهری کاردان، صفحه‌ی ۳)

-۹۴

به ترتیب علوم فضایی از «سنگشن از دور و GIS» و هندسه از «نقشه‌کشی (کارتوجرافی)» بهره می‌گیرند. ژئومورفولوژی با علم زمین‌شناسی مرتبط است و جزء شاخه جغرافیای طبیعی است.

(مهری کاردان، صفحه‌ی ۳)

-۹۵

اینکه «با افزایش ارتفاع دما کاهش می‌یابد.» یک اصل هواشناسی است ولی بررسی تأثیر این رابطه بر مکان و زندگی انسان نظیر: نوع مصالح ساختمانی، منابع آب، فعالیت اقتصادی، جاذبه‌های گردشگری و ... در حوزه آب و هواشناسی است.

(بهروز یعنی، صفحه ۷)

-۱۰۶

- (الف) تغییر هوای کلاس با بازکردن در و پنجره ← غیرارادی
- (ب) سر خوردن فردی بر اثر پا گذاشتن روی پوست موز ← غیرارادی
- (ج) رفع تشنگی پس از نوشیدن آب ← غیرارادی
- (د) تغییر رشته دانشگاهی به دلیل گرفتن نمرات ضعیف ← ارادی

(بهروز یعنی، صفحه ۷)

-۱۰۷

تشرییح عبارت‌های تادرست:

- (الف) «واکنش نشان دادن به بی‌احترامی» یک فرد پیامد ارادی کنش محسوب می‌شود.
- (د) پیامدهای ارادی، کنشی هستند که لازم است کنش‌گری آن را انجام دهد.

(سوفیا فرفی، صفحه ۷)

-۱۰۸

- افزایش قند خون به خاطر مصرف زیاد شیرینی‌جات اشاره به پیامد غیرارادی کنش دارد که مطابق با مثال مطرح شده می‌باشد.

(سوفیا فرفی، صفحه ۸)

-۱۰۹

- متعادل شدن وزن دلالت بر پیامد غیرارادی ورزش کردن دارد.

(سوفیا فرفی، صفحه ۱۳ تا ۱۸)

-۱۱۰

تشرییح موارد تادرست:

- (ب) در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند؛ کلمه «صرفًا» و «همه موارد» اشتباه است.
- (ج) آلودگی صوتی از پیامدهای غیرارادی است که قطعی می‌باشد.
- (د) مجذوب شدن به کتاب‌های فلسفی اشاره به پیامد غیرارادی دارد.

چامه‌هشتمانی (۱)**مبحث: کنش‌های ما**

(کلوثر (ستورانی، صفحه ۴ و ۵)

-۱۰۱

تشرییح عبارات:

- (الف) به هدف دار بودن کنش اشاره می‌کند؛ زیرا قصد و هدف خاصی از فعالیت مدنظر است.

- (ب) به ارادی بودن کنش اشاره دارد؛ چون فرد با وجود دانستن ضررها سیگار با اراده خودش آن را مصرف می‌کند.

- (ج) به معنادار بودن کنش اشاره می‌کند. وقتی آقای حسینی سر خود را تکان می‌دهد معنای کار او تاسف خوردن و معترض بودن نسبت به وضعیت بد اقتصادی حاکم بر جامعه است.

(محصوله هسینی صفا، صفحه ۱۳)

-۱۰۲

- (الف و ب) در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» و به انجام‌دهنده آن، کنشگر می‌گویند.

- (ج) کنش ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند.

(بهروز یعنی، صفحه ۷)

-۱۰۳

- دادن نمره خوب توسط استاد به دانشجویی که کتاب درسی خود را به درستی مطالعه می‌کند پیامد ارادی کنش اوست که به اراده استاد وابسته است و نتیجه آن احتمالی است.

(محصوله هسینی صفا، صفحه ۱۳)

-۱۰۴

- موارد گزینه «۴» (افزایش بارندگی - حمله آفت‌ها)، به دلیل اینکه مربوط به فعالیت‌های انسانی نمی‌باشد، کنش محسوب نمی‌شود.

(سوفیا فرفی، صفحه ۶)

-۱۰۵

- این جمله اشاره به این دارد که هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد. همان‌طور که انسان ناییناً تا پیامد نشستن در هر جایی را نداند آنجا نمی‌نشینند، انسان‌های عادی نیز تا پیامد کاری را نفهمند نباید آن را انجام دهنند. در نتیجه شناخت آثار و پیامدهای کنش اهمیت زیادی دارد.

(مائدۀ سارات شاهمرادی، صفحه‌ی ۱ و ۹)

-۱۱۶

به کمک تعریف، از تصورهای معلوم به شناخت تصورهای مجهول و به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم.

(ممود غفوری، صفحه‌ی ۷)

-۱۱۷

در تصور ما به واقعیت داشتن یا نداشتن یک مفهوم یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان را به ذهن می‌آوریم. (در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم – در تصدیقات مبحث صدق و کذب مطرح می‌شود زیرا حکم و قضاوت مطرح شده است).

(ممود غفوری، صفحه‌ی ۱ و ۹)

-۱۱۸

در بر شمردن مزایای یک چیز از استدلال استفاده می‌کنیم. (مورد الف، ج و د) در تعریف، شی جدیدی را برای افراد توصیف می‌کنیم (تعریف کارت بانکی در مورد ب و تعریف دستگاه ATM در مورد ه)

(ممود غفوری، صفحه‌ی ۷)

-۱۱۹

در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

تصدیقات: ۱- روشن از پرتوی رویت نظری نیست که نیست. ۲- روزگاریست که سودای بتان دین است.

توضیح نکات درسی:

صرف طولانی بودن یا داشتن فعل نشانه تصدیق بودن یک عبارت نیست.

(مائدۀ سارات شاهمرادی، صفحه‌ی ۷ و ۸)

-۱۲۰

در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یک مفهوم کاری نداریم و تنها همان مفهوم را به ذهن می‌آوریم؛ مثل «سیمیرغ بلورین جشنواره فجر» و «دلبر شیرین سخن» اما در تصدیق، حکم و قضاوت وجود دارد ← زمین سیاره قبل حیات است.

منطق

مبحث: منطق، ترازوی اندیشه

(کوثر (ستورانی، صفحه‌ی ۱۰)

-۱۱۱

برای پرداختن به هر یک از مباحث تعریف و استدلال، لازم است مباحثی مقدماتی مطرح شوند. به عنوان مثال پیش از پرداختن به مبحث تعریف لازم است با نکاتی درباره مفاهیم و الفاظ آشنا شویم و پیش از ورود به مبحث استدلال با قضیه و اقسام آن آشنا شویم.

(کوثر (ستورانی، صفحه‌ی ۳ تا ۵)

-۱۱۲

مالطه به معنای هرگونه نتیجه‌گیری خطأ در اندیشه است که ممکن است عمدى یا غیرعمدى باشد.

(فاطمه شومیری، صفحه‌ی ۱۴)

-۱۱۳

با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن – که بی‌شمارند – را تشخیص داد.

(فاطمه شومیری، صفحه‌ی ۴ و ۵)

-۱۱۴

تشرییم گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: با صرف خواندن دستورالعمل‌های نظری نمی‌توان منطق را فراگرفت؛ بلکه منطق علمی است که آموختن آن نیاز به تمرین و ممارست عملی دارد.
 گزینه «۳»: به کارگیری علم منطق باعث پدیدآیی بنای فکری مستحکمی می‌شود اما مواد لازم برای ساختن این بنای باید از علوم دیگر تهییه کرد.

گزینه «۴»: ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد، منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

(فاطمه شومیری، صفحه‌ی ۵)

-۱۱۵

اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که برای بررسی درستی و نادرستی آن‌ها به منطق نیازمندیم.